

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ІМ. М.І. ПИРОГОВА

Кафедра філософії та суспільних наук

**ФІЛОСОФІЯ
В СУЧАСНОМУ НАУКОВОМУ
ТА
СОЦІАЛЬНО - ПОЛІТИЧНОМУ
ДИСКУРСАХ**

МАТЕРІАЛИ ДОПОВІДЕЙ ТА ВИСТУПІВ

**ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО - ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

19 листопада 2020 року

ВІННИЦЯ 2020

УДК 101:808.5

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

**академік Національної академії медичних наук України,
ректор Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова,
доктор медичних наук, професор, професор кафедри нормальної фізіології
Мороз Василь Максимович**

ЗАСТУПНИК ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

**проректор з наукової роботи
Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова,
доктор медичних наук, професор, професор кафедри нормальної фізіології
Власенко Олег Володимирович**

**професор кафедри філософії та суспільних наук
Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова,
доктор філософських наук, професор
Вергелес Костянтин Миколайович**

Редакційна колегія:

Черкасов Святослав Васильович доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії та суспільних наук Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова

Харьковщенко Євген Анатолійович доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри релігієзнавства філософського факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Попов Володимир Юрійович доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії Донецького національного університету ім. В. Стуса

Куліш Павло Лаврентійович кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії та суспільних наук Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова (ВІДПОВІДАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР)

Мельник Віктор Мирославович, кандидат політичних наук викладач кафедри політології філософського факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Філософія в сучасному науковому та соціально-політичному дискурсах Матеріали доповідей та виступів всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю 19 листопада 2020 року Вінниця. Видавництво ФОП Кушнір Ю. В. 2020.– 204 с.

ISBN 978-617-7721-38-2

Збірник містить матеріали доповідей та виступів учасників всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «**Філософія в сучасному науковому та соціально-політичному дискурсах**», яка відбулась в Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова 19 листопада 2020 року з нагоди святкування Міжнародного дня філософії. У поданих матеріалах висвітлюється широке коло актуальних проблем розвитку філософських дисциплін від минулих часів до сучасних. Збірник адресовано науковцям, вищої та середньої освіти, аспірантам, магістрантам, пошукувачам, студентам та усім хто цікавиться філософією й гуманітарними дисциплінами.

Матеріали подані в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, власних імен, посилань, грамотність, літературний стиль та інших відомостей. Редколегія залишає за собою право скорочувати та редагувати подані матеріали. Рукописи не повертаються. Організатори конференції та члени редколегії не завжди поділяють думки учасників (авторів).

Рекомендовано до друку Вченою радою Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова (протокол № 5 від 26. листопада 2020р.)

УДК. 101:808.5

ISBN 978-617-7721-38-2

ЗМІСТ

1.	Власенко О.В., Вергелес К.М., Куліш П.Л., Драчук О.П., ПОНЯТТЯ АВТОР, АВТОРСТВО, ПЛАГІАТ: ЗНАЧЕННЯ ТА СМИСЛИ В КОНТЕКСТІ НАУКОВОЇ ЕТИКИ І ПРАВА.....	6
2.	Андрійченко Д.В., КОНЦЕПЦІЯ ВСЕОСЯЖНОЇ ОБОРОНИ І ЇЇ РОЛЬ У ЗМІЦНЕННІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В СІНГАПУРІ.....	11
3.	Беднарчик Т.Р., Беднарчик М.В. ЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ МЕДИЦИНИ У ПОГЛЯДАХ А. ШВЕЙЦЕРА.....	15
4.	Бобело В.С. КАТЕГОРІЇ «НАЦІОНАЛЬНА ІДЕЯ» ТА «НАЦІОНАЛЬНА ПАМ'ЯТЬ» У СУЧАСНОМУ ВІТЧИЗНЯНОМУ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОМУ ВИМІРІ.....	19
5.	Богатчук С.С. ПОЛІТИКО-ФІЛОСОФСЬКІ ПОГЛЯДИ АРИСТОТЕЛЯ НА ДЕРЖАВУ.....	25
6.	Вергелес К.М., Вергелес Т.М., Горохова Л.В. БІОФІЛОСОФІЯ В ПРОЯВАХ СУЧАСНОЇ ТРАДИЦІЇ.....	29
7.	Вовк О.М. УКРАЇНСЬКЕ ПИТАННЯ В ПОЛІТИЦІ ВЕЛИКИХ ДЕРЖАВ В 1917–1920 рр., ФАКТОРИ, ЩО ЗАВДАЛИ УСПІХУ.....	33
8.	Вороний Д.Р. БОРОТЬБА ЗА ПРАВА ЖІНОК В КОНТЕКСТІ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	37
9.	Вуж Т.Є., Вуж А.І. ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН ПЛАТФОРМ ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ВНМУ, НАУКМА ТА КУК (ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА).....	39
10.	Гаврильченко Ю.П. ПРОБЛЕМИ ІСТОРИКО-ПРАВОВОЇ ПЕРІОДИЗАЦІЇ: ЕКОНОМІКО-ФІЛОСОФСЬКИЙ АСПЕКТ.....	50
11.	Горохова Л.В., Вестімова К.В., Вергелес Т.М. ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД РЕАЛІЗАЦІЇ РЕФОРМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ: СТАН, ТЕНДЕНЦІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ.....	53
12.	Гриб В.І., Конотопенко О.П., Мельник Е.А. ФІЛОСОФСЬКІ ОСНОВИ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНОГО ДИСКУРСУ.....	59
13.	Джианг Янкай COVID-19 – КИТАЙСЬКИЙ ВАРИАНТ. ХРОНІКА СОБЫТИЙ: ВОЗНИКНОВЕНИЕ, ДЕЙСТВИЯ, СОЦИАЛЬНЫЕ ПОСЛЕДСТВИЯ (взгляд изнутри).....	65
14.	Довгань Б.В. ФІЛОСОФСЬКЕ ОСМИСЛЕННЯ ПРОБЛЕМ РОЗВИТКУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ.....	70
15.	Довнар Т.І. ЗАМЕЧАНИЯ О СУБЪЕКТАХ ПРАВА ВО ВРЕМЕНА ВЕЛИКОГО КНЯЖЕСТВА ЛИТОВСКОГО (ВКЛ).....	74
16.	Калач Д.М., Марчук І.А. МІЖКОНФЕСІЙНИЙ ДІАЛОГ ЯК СПОСІБ МИСЛЕННЯ ТА ІСНУВАННЯ.....	76
17.	Кваша К.О. РЕЛІГІЙНІ ПРАКТИКИ ЯК ФЕНОМЕН ЖИТТЄВОГО СВІТУ ОСОБИСТОСТІ	81
18.	Келлер О.Б. НЕМЦЫ-КОЛОНИСТЫ В ПОЛЬСКОМ КОРОЛЕВСТВЕ КАК НОСИТЕЛИ НОВОЙ ПРАВОВОЙ ФИЛОСОФИИ (XIV ВЕК).....	85
19.	Кириченко Ю.О. «ПОЛІТИКА МИЛОСЕРДЯ» ЮЛІЯ ЦЕЗАРЯ: АКТ ВЕЛИКОДУШНОСТІ ЧИ ПОЛІТИЧНА ГРА?.....	87
20.	Кобетяк А.Р. АДМІНІСТРУВАННЯ ТА УСТРІЙ РАННЬОХРИСТІЯНСЬКОЇ ЦЕРКВИ.....	89

21.	Колінько М.В. СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ ПРОСТІР «МІЖ»: ПРОБЛЕМА БЛИЗЬКОСТІ І ДИСТАНЦІЇ.....	93
22.	Корж Г.В. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ФІЛОСОФІЇ НАУКИ: ПРОБЛЕМА ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ ПРИРОДНИЧО-НАУКОВОГО І ГУМАНІТАРНОГО ЗНАННЯ.....	96
23.	Корзун О.В. НАУКОВИЙ ПРОСТІР ТА НАУКОВЕ СПІВТОВАРИСТВО ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ВИВЧЕННЯ ІСТОРІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ДОСЛІДНОЇ СПРАВИ УКРАЇНИ ЧАСІВ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ.....	101
24.	Краснощок О.В. ФІЛОСОФИ НА ПЕРШІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНІ.....	104
25.	Куліш П.Л., Конотопенко О.П. КЛАСИЧНА ЛОГІКА У ЗАГАЛЬНІЙ СТРУКТУРІ КУРСУ «ЛОГІКА».....	107
26.	Лациба В.П., Лациба В.В. УКРАЇНА НА КУЛЬТУРНИЙ МАПІ СВІТОВИХ ЦІННОСТЕЙ (За результатами 7-ї хвили світового дослідження цінностей 2020).....	110
27.	Левчук К.І. УЧАСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ІНТЕЛІГЕНЦІЇ У РОЗГОРТАННІ НЕФОРМАЛЬНОГО РУХУ В УКРАЇНІ В РОКИ «ПЕРЕБУДОВИ».....	116
28.	Луптак М., Луптакова М. К ВОПРОСУ О СОЦИАЛЬНОЙ СОЛИДАРНОСТИ И ФИЛОСОФИИ СОВРЕМЕННОГО ГОСУДАРСТВОВЕДЕНИЯ.....	119
29.	Майданевич Л.О., Федотова В.В. ПРОБЛЕМА ЗГОДИ НА ВТРУЧАННЯ В СФЕРУ ЗДОРОВ'Я: ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ.....	122
30.	Макаров З.Ю. ПРОСВІТНИЦЬКА РАЦІОНАЛЬНІСТЬ І ФОРМУВАННЯ НАУК ПРО ЛЮДИНУ.....	126
31.	Мельник В.М. ПОЛІТИЧНА АНТРОПОЛОГІЯ: ЩО ТА ЯКИМ ЧИНОМ ВОНА ВИВЧАЄ?.....	130
32.	Мельник Л.М., Грек І.М. РОЗКОЛ В УПЦ КП ТА УТВОРЕННЯ УАПЦ «ФОРМАЦІЇ 1993 РОКУ».....	134
33.	Михальченко Д.О. САКРАЛЬНИЙ ЗМІСТ ЮДЕЙСЬКОЇ ГАСТРОНОМІЧНОЇ КУЛЬТУРИ.....	137
34.	Пилипенко С.П. ФІЛОСОФІЯ ЯК НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА ТА ЇЇ РОЛЬ У ФОРМУВАННІ СВИТОГЛЯДНИХ ОРІЄНТИРІВ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я.....	140
35.	Політанська Д.В. ФІЛОСОФСЬКІ ЗАСАДИ АНТИПСИХІАТРИЧНОГО РУХУ.....	145
36.	Попов В.Ю. ФІЛОСОФІЯ: СМЕРТЬ ЧИ «ПЕРЕЗАВАНТАЖЕННЯ»?.....	148
37.	Поцулко О.А. ПРОБЛЕМА МОРАЛІ В РОЗУМІННІ СУТНОСТІ ЖИТТЯ І СМЕРТІ В ЕПОХУ БІОМЕДИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	153
38.	Пустовіт С.В. ФІЛОСОФІЯ ТА МЕДИЧНИЙ ДИСКУРС: ЖИТТЄСВІТ ПАЦІЄНТА.....	157
39.	Ратушняк І.І. МІШЕЛЬ ДЕ МОНТЕНЬ (1533-1592) – НАРИС ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ БІОГРАФІЇ.....	164
40.	Риер Я.Г. К ВОПРОСУ О КЛИМАТИЧЕСКОМ ВЛИЯНИИ НА ПРОЦЕССЫ СОЦИАЛЬНО-ПОЛИТИЧЕСКОЙ ИСТОРИИ.....	166
41.	Розбицька Г.П. МАРІОЛОГІЯ В КОНТЕКСТІ СИНОПТИЧНИХ ЄВАНГЕЛІЙ.....	169
42.	Соколовський О.Л. СВІТОГЛЯДНІ ЗАСАДИ ГНОСТИЦИЗМУ У ВИМІРІ ЛЮДСЬКОГО БУТТЯ.....	172

та медицини : Конвенція про права людини та біомедицину [Електронний ресурс] : Рада Європи від 04.04.1997р. (Ов'єдо, Іспанія) – Електронні данні. – К. : Верховна Рада України. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_334#Text (вільний ; назва з екрану).

8. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. – К. : Преса України, 1997. – 80 с.

9. Майданник Р.А. Зобов'язання професійного ризику / Р.А. Майданник // Аномалії в цивільному праві України : Навч.-практ.посібник : Відп.ред. Р.А.Майданник. – К.: Юстиніан, 2007. – С. 252 – 295.

10. Міжнародний кодекс лікарської етики [Електронний ресурс] : Резолюція Генеральної асамблеї Всесвітньої медичної асоціації від 01.10.1949р. (Лондон, Англія) – Електронні данні. – К. : Верховна Рада України. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/990_001 (вільний ; назва з екрану).

11. Підручник з лікарської етики / Переклад з 2-го англ. вид. 2009 р.; за редак. академіка АМН України Л. Пирого. – К.: «Трете Тисячоліття», 2009. – 136 с.

12. Положення про медичну етику в умовах лиха [Електронний ресурс] : Резолюція Генеральної асамблеї Всесвітньої медичної асоціації від 01.09.1948р. (Стокгольм, Швеція). – Електронні данні. – К. : Верховна Рада України. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_328 (вільний ; назва з екрану).

13. Сенюта І. Право на згоду та право на відмову від медичної допомоги: особливості та межі здійснення / Сенюта І. // Підприємництво, господарство і право. – 2016. – № 10. – С. 15–19.

Макаров З.Ю.,

к.філос.н.,

ст. викладач кафедри історії України та філософії

Вінницький національний аграрний університет

м. Вінниця, Україна

ПРОСВІТНИЦЬКА РАЦІОНАЛЬНІСТЬ І ФОРМУВАННЯ НАУК ПРО ЛЮДИНУ

Просвітницька раціональність являє собою неоднозначний предмет дослідження, що періодично переосмислюється з позитивних оцінок у негативні, і навпаки. Передусім, це пов'язано з суперечністю між громадянсько-правовими ідеалами сучасної цивілізації, що отримали вихідне обґрунтування засобами просвітницького розуму, і критикою останнього як новітньої репресивної міфології, відповідальної за моральний нігілізм і політико-правовий тоталітаризм (роботи Л. Шестова, М. Гайдеггера, М. Хоркхаймера, Т. Адорно, А. Глюксмана). Йдеться про самоусвідомлення

просвітницького розуму в ролі «природного сьйва», що висвітлює усі куточки світу на предмет «догматичних забобонів» ціннісних форм свідомості, в якому згодом ретроспективно виявлятимуть засіб методичного приборкання Природи, що перекинув свій природничий вишкіл на соціально-економічну сферу.

З іншого боку, саме таке зведення буття до природи, а способів його пізнання до експериментально-математичного методу ініціювало методологічне виокремлення низки наукових спеціальностей. Зазвичай їхнє становлення в межах цього історичного етапу репрезентується окремими підходами – історико-науковим і соціально-практичним, потребуючи, таким чином, відновити засобами філософської рефлексії взаємозв'язки світоглядних передумов, теоретичних концепцій і практичних завдань науки часів Просвітництва.

Як підсумував наприкінці XVIII ст. Ж.А. Кондорсе, змістовно ця доба живилася досягненнями попереднього століття, проте надала їм розголосу та практичного впровадження [1, с. 176]. До сьогодні вона асоціюється зі столичними світськими салонами, куди за посередництва літераторів потрапляли останні досягнення науки й філософії і ставали предметом публічного обговорення дворян, можновладців, богеми, філософів. Окрім безпосередньої мотивації розтаємничення Природи або сприяння соціальним додаткам спеціально-наукового знання ця тенденція переведення знання з вертикальної в горизонтальну площину живилася антителеологічною настановою в онтології й антиметафізичною – в епістемології, що відкидали дедуктивну єдність наукового знання на користь емпіричного й інструментального енциклопедизму.

Через століття Ф. Ніцше у своєму творі «Людське, надто людське» відзначить, що просвітницький процес розпочався ще за доби Відродження, але постійно гальмувався реакційними силами [2]. За таким родоводом просвітницької філософії, ще винайдення друку забезпечило загальнодоступність священних текстів і, відтак, свідоме віросповідання народних мас на противагу до інституціолізованої традиції. Відомий дослідник німецького Просвітництва П. Конділіс підкреслюватиме в такому усвідомленні визначну роль чуттєвості в її змаганні зі схоластикою (вольфіанством) в духовному житті людини того часу і всупереч Ф. Ніцше пов'язуватиме цю ініціативу з М. Лютером [4].

Так чи інакше, але соціального резонансу ця тенденція пересвідчення знання його розумінням набуває лише у XVIII ст., коли світська раціональність виборола собі право на самодостатність в ролі не лише засобів, а й цілей усіх видів практики, зокрема й суспільної, де було задіяно великі маси «непросвіченого» населення. Їх голоси просвітники мали прилучити до прогресивних проєктів організації суспільства за рахунок звільнення від «середньовічної темряви» духовних галузей традиції й від стихійного тваринного ества людини, об'єднаних спільною рисою ірраціональності. «Наскільки взагалі можна протиставити одну одній інтелектуальній атмосфері різних епох, настільки XVIII ст. в Європі виявилось повною протилежністю середньовіччю. <...> Попередній період був добою віри, заснованій на розумі

«...» настала доба розуму, заснованого на вірі» [3, с.113].

З огляду на античні «корені» Відродження, суспільно-науковий родовід Просвітництва можна подовжити до часів давньогрецьких софістів, коли в роботах з історії, логіки, філології, поезики або музикознавства стали проглядатися системотворчі зусилля і формулювання емпіричних правил, граматик, евристик. Проте генеза цих узагальнень неоднорідна – ритуальна, навчально-нормативна, практично-політична, філософська. Натомість відродження античної спадщини відзначається цілістю, закріпленій в терміні «humanities». Власне початок гуманізму виглядає просвітницьким оновленням середньовічного «тривіуму» античною риторикою.

В XV ст. гуманісти на світських античних зразках переглянули християнську антропологію, історію, педагогіку, а в XVII ст. з-під крила схоластики остаточно виходять вчення про суспільство й державу. На відміну від тодішньої метафізики суперечки про аксіоматику міркувань при цьому не точилися: співвідношення апріорного / апостеріорного, що мало б визначати статус духовного керівництва спільнотами, тут перейшло в компромісне природне / моральне, а латинський термін «humanities» перейшов в англійський «moral sciences». Якщо «моральне» переноситься у внутрішній індивідуальний план (Р. Декарт), то «природне», навпаки, виноситься у соціально значиму практику (Н. Макіавеллі). При цьому історичні або країнознавчі студії сприяють виявленню цього природного, а законодавчі – сприяють його практичному опосередкуванню та конкретизації моральних цілей.

Категоріальним приводом для зазначеної натуралізації соціально-політичної філософії були ідеї «природного права», «природного закону» та «суспільної угоди», відроджені з античних часів на підставі актуалізації суперечностей державної і релігійної організацій, і розгорнуті у досвідно-історичну раціональність, покликану відображати в людській історії закономірності сотвореної природи. Взагалі, періодичні реактуалізація й переосмислення цих ідей пов'язані з історичним плином їхніх конотацій і неможливістю, таким чином, дістатися їхнього елементарного змісту поза внутрішньою формою. Зокрема, рамки Нового часу даються взнаки у сполученні вихідного юридичного змісту природного права (*veritas, non auctoritas facit legem*) з суспільно-політичним запитом на заміну догматичної ієрархії юридичних статусів раціональною системою егалітарних прав громадянина та його методологічним забезпеченням з боку механіцизму.

Атомістична онтологія останнього позначилася на антропології як достовірність лише самоусвідомлення і на політичній філософії як «природний стан» цілковитої соціальної окремішності з натуралістичним урівненням людей. Перше реактуалізувало античну ідею суспільної угоди в новому ліберальному контексті, друге дозволило прикладати соціальні угоди до спільнот громадян та законів їх поведінки за моделлю альтернативних гіпотез, з поміж яких обирають не морально досконаліші, а практично доцільніші.

Будучи, з одного боку, імплікованим експериментально-технологічним ставленням до природи як «об'єкта» винятково актуального буття, в зворотній бік, синтез концепцій природного права та суспільної угоди призвів до редукції

схоластичної ієрархії законів як засобів досягнення ієрархії блага і секуляризації вищих законів у їх похідних проекціях. Це визначило просвітницьку насагу скієнтизувати «свободу волі» як нестабільний людський паліатив божественної волі в практичний паліатив наскрізного «природного закону» через доцільні реформи одразу усієї системи традицій з формуванням відповідних соціально-гуманітарних наук.

Саме утвердження «природних законів» у знаменнику соціально-гуманітарних вчень стало запорукою екстраполяції до них успішно втіленої у природознавстві настанови панування над природою. Після досвіду її реалізації у революційно-буржуазному перегляді писаних законів з'явилися підстави для екстраполяції в цю галузь і методів природознавства.

Попри всю чужорідність природничої прищепи вона в союзі з локківською критикою картезіанства дозволила цим галузям протиставити власний накопичений досвід теоретичним схемам метафізики. «Першими ластівками», що вилетіли з «гнізда» морально-політичних наук Нового часу, стали соціологія і психологія у значенні продовження фізіології людини: з сер. XVIII ст. вони окрім академічної інфраструктури наслідують досвідну настанову та «точні» моделі і редукаціоністський підхід природознавства.

Література

1. Кондорсэ Ж.А. Эскиз исторической картины прогресса человеческого разума; [пер. с фр. И.А. Шапиро]. / Ж.А. Кондорсэ. – Москва: ГСЭИ, 1936. – 266 с.
2. Ницше Ф. Человеческое, слишком человеческое *Ницше Ф. Сочинения в 2-х т.: [пер. с нем.] / сост., ред. изд., вступ. ст. и примеч. К. А. Свасьяна* / Ф. Ницше. – Москва: Мысль, 1990. – Т. 1. – 1990. – С. 231–490.
3. Уайтхед А. Наука и современный мир // Уайтхед А. Избранные работы по философии: [пер. с англ.] / Сост. И. Т. Касавин: Общ. ред. и вступ. ст. М. А. Киселя / А. Уайтхед. – Москва : Прогресс, 1990. – С. 56–271., с. 113.
4. Kondylis P. Die Aufklärung im Rahmen des neuzeitlichen Rationalismus / P. Kondylis. – Stuttgart: Klett-Cotta, 1981. – 725 s.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ім. М. І. ПИРОГОВА

ПРОГРАМА

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО – ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

«ФІЛОСОФІЯ В СУЧАСНОМУ НАУКОВОМУ ТА СОЦІАЛЬНО – ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСАХ»

Вінниця

19 листопада 2020

**«ФІЛОСОФІЯ
В СУЧАСНОМУ НАУКОВОМУ
ТА
СОЦІАЛЬНО - ПОЛІТИЧНОМУ
ДИСКУРСАХ»**

19 листопада 2020 р. о 10.00

**ОНЛАЙН ЗАСІДАННЯ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

регламент конференції:
доповіді – до 15 хв.; виступи – до 7 хв.

**За результатами роботи конференції буде надрукований
збірник матеріалів**

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

ГОЛОВА ОРГКОМІТЕТУ:

Власенко Олег Володимирович доктор медичних наук, професор, проректор з наукової роботи Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова,

СПІВГОЛОВИ ОРГКОМІТЕТУ:

Черкасов Святослав Васильович доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії та суспільних наук Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова

Харьковщенко Євген Анатолійович доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри релігієзнавства філософського факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Вергелес Костянтин Миколайович доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії та суспільних наук Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова

ЧЛЕНИ ОРГКОМІТЕТУ:

Попов Володимир Юрійович доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії Донецького національного університету ім. В.Стуса

Куліш Павло Лаврентійович кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії та суспільних наук Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова

Мельник Віктор Мирославович, кандидат політичних наук викладач кафедри політології філософського факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ПРОГРАМА КОНФЕРЕНЦІЇ

1. Реєстрація учасників (9.45 –10.00).
2. Відкриття роботи конференції. Пленарне засідання (10.00 – 12.30)
3. Перерва (12.30 – 13.00)
4. Робота конференції (13.00 –16.00)

Відкриття:

**проректор з наукової роботи Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова,
д. мед.н. проф. Олег Володимирович Власенко**

Виступи на пленарному засіданні

1. **Черкасов Святослав Васильович** д.філос.н., професор, завідувач кафедри філософії та суспільних наук Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова
Аксіологічні питання у клінічній медицині
2. **Харьковщенко Євген Анатолійович** д.філос.н., професор, завідувач кафедри релігієзнавства філософського факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка
Релігійна (не)безпека в Україні під час коронавірусної пандемії
- 3 **Вергелес Костянтин Миколайович** д.філос.н., професор, професор кафедри філософії та суспільних наук Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова
Вергелес Тетяна Михайлівна асистент кафедри загальної гігієни та екології Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова
Горохова Людмила Вікторівна вчений секретар, к.філос.н., доцент, доцент кафедри філософії та політології Житомирського державного університету імені Івана Франка
Біофілософія в проявах сучасної традиції
4. **Попов Володимир Юрійович** д.філос.н., професор, завідувач кафедри філософії Донецького національного університету ім. В.Стуса
Філософія: смерть чи «перезавантаження»?
5. **Ямчук Павло Миколайович** д.філос.н., професор, професор кафедри соціально-гуманітарних і правових дисциплін Уманського національного університету садівництва, академік НАН ВО України
Нас об'єднав Христос (світлий спогад про світлу особистість українського християнина)

6. Левчук Костянтин Іванович д.іст.н. професор, завідувач кафедри історії України та філософії Вінницького національного аграрного університету

Участь української інтелігенції у розгортанні неформального руху в Україні в роки «перебудови»

7. Ханжи Володимир Борисович, д.філос.н., професор, завідувач кафедри філософії та біоетики Одеського національного медичного університету

Соотношение добра и зла в учениях Лейбница и Канта. Реконструкция в аспекте темпорализации

8. Пустовіт Світлана Віталіївна, д.філос.н., професор, завідувач кафедри філософії Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика

Філософія та медичний дискурс: життєсвіт пацієнта

9. Соколовський Олег Леонідович, д.філос.н., доцент кафедри філософії та політології Житомирського державного університету імені Івана Франка

Світоглядні засади гностицизму у вимірі людського буття

10. Мельник Людмила Миколаївна, к.політ.н., доцент, завідувач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Білоцерківського національного аграрного університету

Грек Ірина Миколаївна, асистент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Білоцерківського національного аграрного університету

Розкол в УПЦ КП та утворення УАПЦ "формації 1993 року"

Виступи

1. Лациба Валерій Павлович к.іст.н., доцент, доцент кафедри філософії та суспільних наук Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова

Лациба Віліна Володимирівна, старший викладач, Вінницький фаховий коледж мистецтв ім. М.Д. Леонтовича
Україна на культурній мапі світових цінностей
(За результатами 7-ї хвили світового дослідження цінностей 2020)

2. Куліш Павло Лаврентійович к.філос.н., доцент, доцент кафедри філософії та суспільних наук Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова

Конотопенко Олександр Петрович к.філос.н., доцент, доцент кафедри права і публічного управління Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського
Класична логіка у загальній структурі курсу «логіка»

3. Беднарчик Тарас Романович к.філос.н., доцент, доцент кафедри філософії та суспільних наук Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова

Беднарчик Мирослава Вікторівна, викладач вищої категорії Вінницький медичний коледж ім. Д.К. Заболотного
Етичні проблеми медицини у поглядах А. Швейцера

4. Калач Дмитро Михайлович к.філос.н., доцент, доцент кафедри філософії та суспільних наук Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова

Марчук Іванна Анатоліївна к.пед.н., доцент, доцент кафедри філософії та суспільних наук, Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова
Міжконфесійний діалог як спосіб мислення та існування

5. Стрелкова Юлія Олександрівна к.філос.н., доцент, доцент інституту дизайну, архітектури та журналістики МАУП
Комунікативна раціональність Юргена Габермаса

6. Пилипенко Світлана Павлівна к.філос.н., доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін ПВНЗ «Київський медичний університет»

Філософія як навчальна дисципліна та її роль у формуванні світоглядних орієнтирів майбутніх фахівців системи охорони здоров'я

7. Кобетяк Андрій Романович к.філос.н., докторант, доцент кафедри електронної безпеки, публічного управління та адміністрування Державного університету «Житомирська політехніка»
Адміністрування та устрій ранньохристиянської церкви

8. Політанська Дар'я Вікторівна аспірант кафедри філософії Донецького національного університету ім. В.Стуса
Філософські засади антипсихіатричного руху

9. Поцулко Олена Анатоліївна к.іст.н., доцент доцент кафедри мовних та гуманітарних дисциплін № 1 Донецького національного медичного університету (м. Лиман, Україна)
Проблема моралі в розумінні сутності життя і смерті в епоху біомедичних технологій

10. Мазулов Олександр Васильович к.мед.н., доцент, доцент кафедри педіатрії № 1 Вінницького національного медичного університету ім. М.І Пирогова
Деонтологічні особливості роботи лікаря педіатра в сучасних умовах коронавірусної інфекції (COVID-19)

11. Вороний Дмитро Русланович студент 2 курсу 4-б групи медичного факультету Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова
Боротьба за права жінок: минуле і сьогодення. Волонтерство як один із способів рівності

12. Трухманова Світлана Леонідівна к.іст.н., доцент, доцент кафедри філософії та суспільних наук Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова
Пилипчук Валентина Леонтіївна к.мед.н.н., доцент кафедри соціальної медицини та організації охорони здоров'я Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова
Філософський аспект питання якості та рівня життя

13. Ратушняк Ігор Іванович старший викладач кафедри філософії та суспільних наук Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова
Мішель де Монтень (1533-1592) – нарис інтелектуальної біографії

14. Бобело Вадим Сергійович викладач кафедри філософії та суспільних наук Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова

Категорії «національна ідея» та «національна пам'ять» у сучасному соціально-політичному вимірі

15. Богатчук Світлана Степанівна к.іст.н., доцент кафедри історії України та філософії Вінницького національного аграрного університету

Політико-філософські погляди Аристотеля на державу

16. Вуж Тетяна Євгенівна к.тех.н., доцент, доцент кафедри біологічної фізики, інформатики та медичної апаратури Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова

Вуж Анастасія Ігорівна Студентка 3 курсу НаУКМА, факультет гуманітарних наук, спеціальність Філологія (германські мови та література (переклад включно))

КУК, факультет мистецтв, спеціальність Аудіовізуальне мистецтво та виробництво (заочна форма навчання)

Використання онлайн платформ для дистанційного навчання у ВНМУ, НаУКМА та КУК (порівняльна характеристика)

17. Кваша Христина Олександрівна аспірантка кафедри філософії та політології Житомирського державного університету імені Івана Франка
Релігійні практики як феномен життєвого світу особистості

18. Розбицька Галина Петрівна аспірантка кафедри філософії та політології Житомирського державного університету імені Івана Франка
Маріологія в контексті синоптичних євангелій

19. Колінько Марина Вадимівна к.філос.н., доцент кафедри філософії Історико-філософського факультету Київського університету імені Бориса Грінченка

Соціокультурний простір «між»: проблема близькості і дистанції

20. Корж Ганна Вікторівна к.філос.н., доцент кафедри педагогіки, філософії та мовної підготовки Харківської медичної академії післядипломної освіти

Деякі аспекти викладання філософії науки: проблема взаємозв'язку природничо-наукового і гуманітарного знання

21. Майданевич Леонід Олександрович к.філос.н. адвокат, рада адвокатів Вінницької області

Федотова Вікторія Володимирівна студентка 1 курсу медичного факультету №1 гр.15-Б Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова

Проблема згоди на втручання в сферу здоров'я: філософсько-правові аспекти

22. Гриб Віталій Іванович к.філос.н., доцент,

Конотопенко Олександр Петрович к.філос.н., доцент,

Мельник Емілія Анатоліївна к.філос.н., доцент,

кафедра права і публічного управління Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

Філософські основи публічного адміністрування в умовах глобалізаційного дискурсу

23. Макаров Зоріслав Юрійович к.філос.н. ст. викл. кафедри історії України та філософії Вінницького національного аграрного університету

Просвітницька раціональність і формування наук про людину

24. Труфанова Анна Олександрівна аспірантка кафедри філософії Донецького національного університету ім. В. Стуса

Абсолютизація статусу мистецтва в інтуїтивістській філософії А. Шопенгауера

25. Краснощок Олександр Володимирович аспірант кафедри філософії факультету історії та міжнародних відносин Донецького національного університету імені Василя Стуса

Філософи на першій світовій війні

26. Джианг Янкай аспірант 1 курсу, кафедри травматології и ортопедии Винницкого национального медицинского университета им. Н.И. Пирогова Город Цзинань, провинция Шаньдун, КНР

COVID-19-Китайский вариант. Хроника событий: возникновение, действия, социальные последствия (взгляд изнутри)

27. Довгань Богдана Вікторівна Студентка 2 курсу юридичного факультету Донецький національний університет імені Василя Стуса

Філософське осмислення проблеми розвитку штучного інтелекту

28. Вовк О. М., магістрант Житомирський державний університет імені Івана Франка

Українське питання в політиці великих держав в 1917–1920 рр., фактори, що завдали успіху

29. Андрійченко Д. В., магістрант Житомирський державний університет імені Івана Франка

Концепція всеосяжної оборони і її роль у зміщенні національної ідентичності в Сінгапурі

30. Довнар Таисия Ивановна, доктор юридических наук, профессор, профессор кафедры теории и истории государства и права юридического факультета Белорусского государственного университета, автор более 300 публикаций в сфере истории государства и права Беларуси

Замечание о субъектах права во времена великого княжества Литовского(ВКЛ)

31. Келлер О. Б., доктор исторических наук, профессор, доктор хабилитированный, профессор кафедры истории средних веков философского факультета, Тюбингенский университет Эберхарда-Карла в Германии

Немцы-колонисты в польском королевстве как носители новой правовой философии (XIV век)

32. Луптак Милан доктор философии, политолог, ассоциированный профессор кафедры социальной географии и регионального развития факультета естествознания, Карлов университет в Праге

Луптакова Марина доктор философии, доктор теологии, преподаватель Гуситского теологического факультета, Карлов университет в Праге

К вопросу о социальной солидарности и философии современного государствоведения

33. Мельник Віктор Мирославович, к.політ.н., викладач кафедри політології Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, м. Київ, викладач кафедри філософії та суспільних наук, Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова м. Вінниця, Україна.

Політична антропологія: що та яким чином вона вивчає?

34. Риер Яков Григорьевич – доктор исторических наук, профессор кафедры всеобщей истории Могилевского государственного университета имени А.А. Кулешова

К вопросу о климатическом влиянии на процессы социально-политической истории

35. Гаврильченко Юлия Петровна – доктор юридических наук, профессор, профессор кафедры финансового права и правового регулирования хозяйственной деятельности юридического факультета Белорусского государственного университета в Минске

Проблемы историко-правовой периодизации: экономико-философский аспект

36. Горохова Людмила Вікторівна вчений секретар, к.філос.н., доцент, доцент кафедри філософії та політології Житомирського державного університету імені Івана Франка

Вестимова Карина Владиславівна студентка спеціальності 053 політологія, історичного факультету Житомирський державний університет імені Івана Франка

Вергелес Тетяна Михайлівна асистент кафедри загальної гігієни та екології Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова

Вітчизняний досвід реалізації реформи децентралізації влади: стан, тенденції, перспективи

37. Корзун Олена Вікторівна к.і.н., доцент, наук.сп. відділу наукознавства, Національна наукова сільськогосподарська бібліотека, Національної академії аграрних наук України

Науковий простір та наукове співтовариство через призму вивчення історії сільськогосподарської дослідної справи України часів другої світової війни

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ім. М.І.ПИРОГОВА

СЕРТИФІКАТ

учасника

Макаров Зоріслав Юрійович

*брав (-ла) участь у роботі
Всеукраїнської науково-практичної
конференції з міжнародною участю*

**ФІЛОСОФІЯ В СУЧАСНОМУ НАУКОВОМУ
ТА СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОМУ
ДИСКУРСАХ**

Ректор
академік НАМН України проф. В.МОРОЗ

м. Вінниця, 2020 р.